

ویژگی های انتخابات و ضرورت هماهنگی اپوزیسیون

بقیه از صفحه اول

در کشورهای استبدادی اما، حق انتخاب آزادانه را حکومت ها نقض می کنند. انتخابات، از جوهر اصلی آن یعنی حق انتخاب تهی است، بیشتر به یک رای گیری برای تعیین افراد شباهت دارد تا انتخابات. زمانی که خفقان ولجام گسیختگی از حد می گذرد، مشارکت در رای گیری هم از فضای رعب متاثر می شود و حتی آمدن به پای صندوق ها و از آن مهمتر رای دادن و انتخاب کردن همان کسانی که از فیلتر گذشته اند، نیز آزادانه صورت نمی گیرد، تحت فشار و اجبار واکراه همراه است. رای صد در صد مردم عراق به صدام حسین چند ماه پیش از سرنگونی اش، بیانگر این فضا و از نمونه های فراموش نشدنی است. در اینگونه جوامع، رای ندادن به قدرت غالب و یا نماینده آن و عدم پذیرش انتخابات و قهر کردن با صندوق های رای یک تمایل عمومی و شکلی از مبارزه است که بسته به شرایط دامنه آن متفاوت می شود. انتخابات در این کشورها، کارکرد دیگری دارد. ابزار اعمال نظر و اراده نیست. وسیله ای است برای کشاندن مردم و واداشتن آنان به تأیید سیاست ها ی حاکمان. از این روست که مردم تنها در شرایطی خاص به سوی صندوق ها می شتابند. در شرایطی که حس می کنند رای شان تاثیرگذار است. البته نه برای برگزیدن نمایندگان خود، که برای سد کردن راه حاکمان و بیان نفرت خود از آنان.

در کشور ما در دوره هائی انتخابات چنین خصوصیتی داشته است. دوم خرداد ۱۳۷۶ یکی از نمونه های شاخص برشمردنی است. مردم در آن انتخابات شرکت کردند که اعلام کنند چه کسی را نمی خواهند. در واقع انتخابات در آن دوره نه وسیله اعمال آزادانه نظر، که ابزاری سیاسی شد و مردم در مبارزه با قدرت، از آن بهره گرفتند. انتخابات وسیله ای شد برای لگام زدن به اسب تندرو استبداد. ابزاری شد برای مبارزه با قدرت و در نفی آن. آن انتخابات هم یک رای گیری بیش نبود. خطاست که آنرا در چارچوب انتخابات آزاد قرار داده و به آن از این زاویه نگریسته شود. همان اشتباهی که برخی از جریانات اپوزیسیون در آن دوره مرتکب شدند و خود را در چارچوب سیاست حمایت و دنباله روی از یکی از کاندیداها گرفتار کردند.

ویژگی انتخابات در پیش تغییری است که در مخاطبین حکومت پدیدار شده است. تاکنون حکومت بیشتر با هدف

فریبکاری در داخل کشور، مردم را به پای صندوق ها می کشاند. آنها حضور مردم را برای مرعوب کردن خود مردم می خواستند. مشارکت آنان را برای نشان دادن قدرت و نمایش قدر قدرتی خود پی می گرفتند. در این انتخابات هدف از مشارکت، عمدتاً داخل نیست. به خارج نقل مکان کرده است. مشارکت حداکثری مردم که این روزها ورد زبان جناح های اصلی حکومت است، بیشتر مصرف خارجی دارد. حکومت در بحران بین المللی که با آن دست به گریبان است، می خواهد مشروعیت خود را از طریق مشارکت وسیع مردم اثبات کند. نگران از سقوط دیکتاتورها به وسیله «انقلابات مخملی» و در هراس از تهاجم نظامی آمریکا، در پی مشروعیت مردمی است تا از این طریق امکان تهاجم خارجی را کم و احتمال سازش برایش مهیا شود. در پیشبرد این سیاست هردو جناح اصلی حکومت هم نظر وهم کلامند.

ویژگی دیگر فضای ارباب مستقیمی است که رژیم در آستانه انتخابات بر جامعه حاکم کرده است. تا کنون فشارها به صورت غیر مستقیم برای مشارکت در انتخابات به مردم وارد می شد. جمهوری اسلامی طی این ۲۶ سال حکومتش، با تمام قلداری ها و سرکوب گری هایش، هر گز مردم را به شکل مستقیم و عریان برای مشارکت در انتخابات مورد تهدید قرار نداده بود. شاید این برای نخستین بار است که وزیر اطلاعات دولت جمهوری اسلامی ایران این چنین گستاخانه و عریان علیه مخالفان انتخابات، تیغ از نیام برمی کشد. سابقه نداشته است که عدم شرکت در انتخابات و تحریم آن، برانداز نظام تلقی شود. به این ها می بایست تهاجم و فشار به دانشجویان، روزنامه نگاران و همچنین به سرکوب هموطنان عرب خوزستان - که در مخالفت با اجحافات ملی و قومی دست به اعتراض زده بودند - افزوده شود. این تهدیدها و فشارها با هدف تامین مشارکت حداکثری مردم در انتخابات صورت می گیرد.

اختلاف در راس هرم قدرت یکی از ویژگی های حکومت از آغاز تاکنون بوده است. اما هیچگاه شکاف در جناح قدرتمند حکومت تا بدین حد عمیق نبوده است. " شورای هماهنگی نیروهای انقلاب " که برای هماهنگ کردن جناح راست در این دوره فعال بود، کارش به جایی رسید که تنها کاندیدای باقی مانده در این " شورا " یعنی علی لاریجانی را به عنوان کاندیدای خود اعلام نمود. آش تا بدان اندازه شور شده و اختلافات آن چنان بالا گرفته است که علی اکبر ولایتی یکی از کاندیداها ی اولیه " شورای هماهنگی "، در واکنش به معرفی لاریجانی گفت که " شورای هماهنگی " یک نفر را از بین یک نفر معرفی کرده است. جناح راست حکومت در این انتخابات چندین شقه شده است. از راست سنتی، دو نماینده به میدان آمده است: علی اکبر ولایتی و علی لاریجانی. از راست اصول گرا، چهار نفر خود را معرفی کرده اند: محسن رضائی، محمود احمدی نژاد، محمد

باقر قالیباف و احمد توکلی. قرار است در آینده این بلوک از میان خود یکی را برگزیند. از راست مصلحت گرا هم رفسنجانی به میدان آمده است. البته هنوز حضور رفسنجانی رسماً اعلام نشده است. اما بسیار بعید است که او در این بازار آشفته از طمع تسخیر صندلی ریاست جمهوری بتواند چشم پوشی کند. با حضور هاشمی احتمال کناره گیری علی اکبر ولایتی بسیار بالاست.

اما سایر کاندیداها ی راست قرار است در میدان بمانند. گرایشات مختلف دیگر نیز، از هر گروه و دسته ای چند نماینده وارد صحنه انتخابات شده اند. و این در طول ۲۶ سال حکومت جمهوری اسلامی بی سابقه بوده است. جناح راست هر گز چنین متشتت به میدان انتخابات قدم نگذاشته است. تشتت در بالا، بحران در مناسبات جهانی و رویگردانی مردم از حکومت، شرایط کاملاً مناسبی برای پیشرفت به سوی دموکراسی پدید آورده است.

درک این موقعیت و تلاش برای حضور نیرومند در این میدان، هم از طرف مردم با استقبال وسیع تری روبرو می شود، هم در عرصه جهانی همراهی بیشتری را جلب می کند و هم صفوف اپوزیسیون را برای برداشتن گام های بلندتر فشرده می نماید. اپوزیسیون جمهوریخواه برای پیشروی به سوی دموکراسی، می بایست با هماهنگ کردن صفوف خود، بکوشد تا با تبلیغ عدم شرکت و تحریم انتخابات، این بازی رای گیری که بر آن نام انتخابات ریاست جمهوری نهاده اند، به شکست کشانده شود. در این انتخابات " نه " بزرگ مردم به جمهوری اسلامی و اراده آنان در نفی آن می بایست هرچه پر طنین ترفیاد شود. جمهوری اسلامی همواره بر نمایش حمایت مردمی تکیه کرده آنرا به ویژه در چند ساله اخیر به رخ جهانیان کشیده است. این ادعا در دوره های نخستین انقلاب درست بود. جمهوری اسلامی با تمام خصوصیات ضد انقلابی اش، زاده انقلاب و متکی به مردمی بود که انقلاب را آفریدند. اما دیربست که توپ و تانک و سوتنهای بسیج و سپاه، جایگزین حمایت های مردمی شده است. امروز بیش از هر زمان دیگری ماندگاری اش در قدرت، با نبود یک آلترناتیو نیرومند دموکراتیک قابل توضیح است. آنچه بیش از هر چیز اهمیت دارد نشان دادن این بیزاری و انعکاس صدای " نه " مردم ایران در این انتخابات به گوش جهانیان است. اتخاذ موضع مشترک سیاسی اپوزیسیون جمهوری خواه ایران و سازماندهی یک حرکت متمرکز در یکی از کشورهای و همزمان سازماندهی یک کنفرانس مطبوعاتی برای انعکاس صدای مردم ایران از جمله اقداماتی است که می تواند در خارج از کشور، بر مبارزه مردم علیه حکومت جمهوری اسلامی تأثیر مثبتی برجای گذارد. اینگونه حرکات به ظاهر کوچک، اگر با هماهنگی و درایت و صرف انرژی همراه شود، در خدمت برداشتن گام های بلندتر به سوی استقرار دموکراسی و عدالت اجتماعی قرار خواهد گرفت

سرنگون باد رژیم جمهوری اسلامی ایران